

p 4–5

Claude Monet (1840–1926)

In the Norvegienne, *detail*

Loď v Giverny, *detail*

Lodka v Giverny (En norvégienne), *detail*

Łódź w Giverny, *detal*

În barca la Giverny, *detaliu*

Στη βάρκα, στο Ζιβερνί, *λεπτομέρεια*

1887, Oil on canvas/olej na plátně/olej na plátne/olej
na plótnie/ulei pe pânză/láδι σε καμβά, 97,5 × 130,5 cm

p 6–7

Edgar Degas (1834–1917)

The Dance Foyer at the Opera on the rue Le Peletier, *detail*

Taneční sál v Opeře na Rue Le Peletier, *detail*

Baletná sála v Opeře na rue Le Peletier, *detail*

Sala prób w Operze przy ulicy Le Peletier, *detal*

Foaiorul de dans de la Opera din strada Le Peletier, *detaliu*

Το φουαγιέ στην Όπερα, οδός Πελετιέ, *λεπτομέρεια*

1872, Oil on canvas/olej na plátně/olej na plátne/olej
na plótnie/ulei pe pânză/láδι σε καμβά, 32,7 × 46,3 cm

p 8–9

Paul Gauguin (1848–1903)

Breton Peasant Women, *detail*

Bretaňské venkovanky, *detail*

Bretónske sedliačky, *detail*

Chłopki z Bretanii, *detal*

Țărănci bretone, *detaliu*

Γυναίκες στη Βρετάνη, *λεπτομέρεια*

1894, Oil on canvas/olej na plátně/olej na plátne/olej
na plótnie/ulei pe pânză/láδι σε καμβά, 66,5 × 92,7 cm

KÖNEMANN

© 2017 koenemann.com GmbH
www.koenemann.com

© 2017 Vydavatelství SLOVART, Praha
© 2017 Vydavateľstvo SLOVART, Bratislava
© 2017 451F sp. z o.o., Polska
© 2017 Prior Media Group, București
© 2017 Retail World (Public), Greece and Cyprus

Concept, Project Management: koenemann.com GmbH
Text: Valentin Grivet
Editorial coordination: Laurence Piauxt

Translations: textcase.eu (English), Marie Voslářová (Czech), Janka Jurečková (Slovak),
Tomasz Kowalewski (Polish), Ioana Hariton (Romanian), Sofia Giannoulaki (Greek)

Layout: Mathilde Decorbez
Color separation: Nord Compo
Picture credits: © akg-images gmbh, except pp. 12, 14, 25, 48, 53, 59, 82, 88, 195, 222, 246, 248, 252, 268, 260 © Bridgeman Images

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced,
photocopied or duplicated in any form without the prior written
permission of the publisher.

ISBN: 978-3-7419-1091-3 (international)

Typesetting ITEM, s. r. o., Bratislava
Printed in China

VALENTIN GRIVET

MUSÉE D'ORSAY







Daguer









Contents

Obsah

Obsah

Spis treści

Cuprins

Περιεχόμενα

12 Introduction

Úvod

Úvod

Wprowadzenie

Introducere

Εισαγωγή

18 Academicism

Akademismus

Akademizmus

Akademizm

Academism

Ακαδημαϊσμός

46 Naturalism and Realism

Naturalismus a realismus

Naturalizmus a realizmus

Naturalizm i realizm

Naturalism și Realism

Νατουραλισμός και Ρεαλισμός

100 Impressionism

Impresionismus

Impresionizmus

Impresjonizm

Impresionism

Ιμπρεσιονισμός

190 Postimpressionism

Postimpresionismus

Postimpresionizmus

Postimpresjonizm

Potmodernism

Μετά-Ιμπρεσιονισμός

248 Symbolism and Art Nouveau

Symbolismus a secese

Symbolizmus a secesia

Symbolizm i Art Nouveau

Simbolism și Art Nouveau

Συμβολισμός και Αρ Νουβό

View of the large nave of the Musée d'Orsay

Pohled na hlavní loď Muzea d'Orsay

Pohľad na hlavnú loď Musée d'Orsay

Widok głównej hali Musée d'Orsay

Marea Navă din Musée d'Orsay

Όψη του μεγάλου καραβιού στο Μουσείο Ορσέ

View of the Orsay station designed by the architect Victor Laloux (1850–1937)

Pohled na nádraží d'Orsay navržené architektem Victorem Lalouxem (1850–1937)

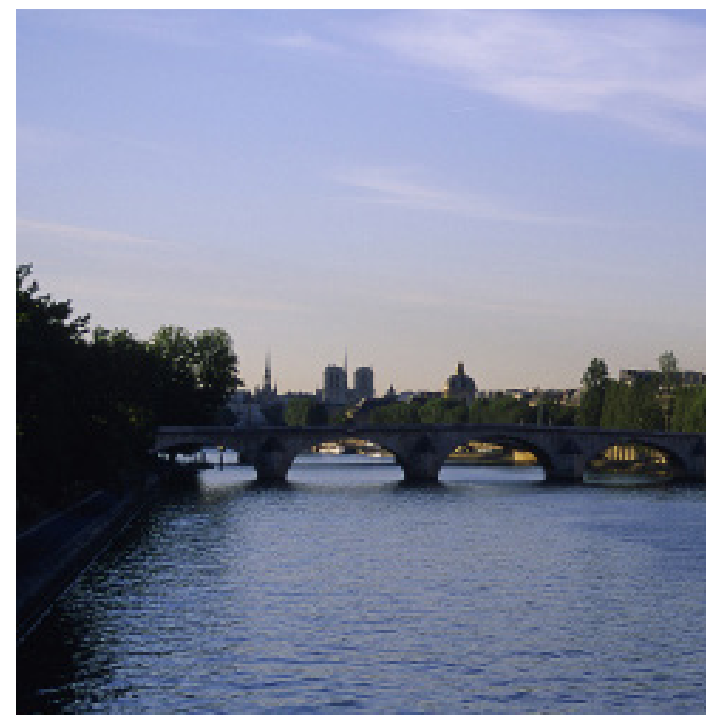
Pohľad na železničnú stanicu Orsay, ktorú navrhol architekt Victor Laloux (1850 – 1937)

Widok dworca Orsay, zaprojektowanego przez architekta Victora Laloux (1850–1937)

Stația de tren Orsay proiectată de arhitectul Victor Laloux (1850–1937)

Όψη του σιδηροδρομικού σταθμού Ορσέ, σχεδιασμένου από τον αρχιτέκτονα Victor Laloux (1850-1937)

c. 1904, Postcard/pohlednice/pohľadnica/pocztówka/carte postale/карт пошта



From its inception, the Musée d'Orsay intended to offer a global depiction of Western art between 1848 and 1914, covering all movements, currents, schools and styles including those that had been neglected during the 20th century—symbolism, orientalism, Art Nouveau—and even those that had been despised by critics, such as academicism and Pompier art.

Of course, the millions of visitors who flock every year to Orsay come first to revel in the paintings of Monet, Degas, Lautrec, Cézanne, Van Gogh, Gauguin or Vuillard. But ignoring previous tradition and retaining only the avant-garde would be nonsense. In the first place because in painting, as in anything else, nothing exists without that which preceded it. Consciously or not, artists feed on their elders, taking in their lessons, or rejecting them. And in second place, because the academic painters

Smyslem Muzea d'Orsay bylo od počátku nabídnout návštěvníkům všeobecný přehled západního výtvarného umění mezi lety 1848 a 1914 a obsáhnout všechny směry, proudy, školy a styly včetně těch, které byly ve 20. století opomíjené – jako symbolismus, orientalismus a secese –, a dokonce i těch, kterými kritici opovrhovali, tedy akademismus a art pompier (tzv. hasičské umění).

Milióny návštěvníků, které každoročně do Orsay proudí, samozřejmě přicházejí v první řadě za obrazy Moneta, Degase, Lautreca, Cézanna, van Gogha, Gauguina nebo Vuillarda. Ale přehlížet dřívější tradice a věnovat pozornost pouze avantgardním dílům by byla chyba. V první řadě proto, že ve výtvarném umění, tak jako kdekoli jinde, nic neexistuje nezávisle na předchozím vývoji. Umělci navazují na své předchůdce, ať už vědomě, nebo nevědomě; ať už se od nich

Musée d'Orsay si už v čase svojho otvorenia vytýčilo poslanie ponúknuť návštevníkom komplexný prehľad západoeurópskeho umenia rokov 1848 až 1914, ktorý by zahŕňal všetky hnutia, smery, školy a štýly vrátane tých, čo boli v 20. storočí opomínané – symbolizmus, orientalizmus, secesia – či kritikmi opovrhované, ako napríklad akademizmus alebo art pompier.

Milióny návštevníkov, ktorí každoročne prúdia do Orsay, sa, prirodzene, prichádzajú pokochať najmä dielami Moneta, Degasa, Lautreca, Cézanna, van Gogha, Gauguina či Vuillarda. Nebrať ohľad na tradíciu a venovať pozornosť len avantgarde by však bol nezmysel. Predovšetkým preto, že v maľbe, tak ako všade inde, neexistuje nič bez toho, čo predchádzalo. Či už vedome, alebo nie, umelci sa orientujú na svojich predchodcov, ktorých tvorbu absorbujú alebo zavrhujú. A okrem toho tiež preto, lebo predstavitelia akademickej maľby (Cabanel,

View to Musée d'Orsay from the Seine
Pohled na Muzeum d'Orsay od Seiny
Pohľad na Musée d'Orsay od Seiny
Widok Musée d'Orsay od strony Sekwany
Musée d'Orsay văzut dinspre Sena
Όψη του Μουσείου Ορσέ από τον Σηκουάνα



Już od chwili swego powstania Musée d'Orsay miało zapewnić całościowy przegląd dzieł sztuki zachodniej, które powstały w latach 1848–1914. Tamtejsza kolekcja miała obejmować wszystkie ówczesne ruchy, prądy, szkoły i style – w tym także i te, które w XX wieku bywały niekiedy deprecjonowane (symbolizm, orientalizm, Art Nouveau) lub wręcz stawały się w oczach krytyków obiektem wzgardy i odrzucenia (jak akademizm czy styl pompierski).

Miliony odwiedzających, którzy corocznie napływają do Musée d'Orsay, pragną oczywiście delectować się dziełami Moneta, Degasa, Lautreca, Cézanne'a, van Gogha, Gauguina i Vuillarda. Absurdem byłoby jednak zlekceważenie tradycji i poświęcanie uwagi wyłącznie dokonaniom awangardy – po pierwsze dlatego, że w malarstwie (podobnie jak w innych dziedzinach) nic nie zaistnieje bez udziału tego, co było wcześniej.

Încă de la început, Musée d'Orsay și-a propus a oferi o viziune globală asupra artei occidentale dintre anii 1848 și 1914, acoperind toate mișcărilor, curentele, școlile și stilurile, inclusiv pe cele neglijate în secolul XX - simbolismul, orientalismul, Art Nouveau - sau pe cele desconsiderate de către critici - academismul și Art Pompier.

Milioanele de vizitatori ce parcurg în fiecare an muzeul, sunt atrași în primul rând de operele lui Monet, Degas, Lautrec, Cézanne, Van Gogh, Gauguin sau Vuillard. Totuși, ignorarea tradiției în favoarea exclusiv a avangardismului ar fi un nonsens. În primul rând, pentru că în pictură, ca și în alte domenii, nu poate exista nimic fără ceea ce i-a precedat. Conștienți sau nu, artiștii se hrănesc din operele celor mai în vârstă, asimilând sau respingând experiența acestora. În al doilea rând, pentru că pictorii academici (Cabanel, Gérôme, ...) erau cei mai apreciați la vremea lor,

Apó την ίδρυσή του, το Μουσείο Ορσέ σκόπευε να προσφέρει μια διεθνή απεικόνιση της Δυτικής τέχνης ανάμεσα στο 1848 και το 1914, καλύπτοντας όλα τα κινήματα, ρεύματα, σχολές και στυλ, περιλαμβανομένων και εκείνων που είχαν παραμεληθεί κατά τη διάρκεια του 20^{ου} αιώνα – τον Συμβολισμό, τον Οριενταλισμό, την Αρ Νουβό – ακόμη και εκείνων που είχαν περιφρονηθεί από τους κριτικούς, όπως ο Ακαδημαϊσμός και η τέχνη «Πομπιέ».

Βεβαίως, τα εκατομμύρια επισκέπτες που προσέρχονται ετησίως στο Μουσείο Ορσέ, έρχονται κατ' αρχήν για να δουν τους πίνακες των Μονέ, Ντεγκά, Λωτρέκ, Σεζάν, Βαν Γκογκ, Γκωγκέν ή Βιγιάρ. Όμως το να αγνοήσει κανείς την προηγούμενη παράδοση και να διατηρεί μόνο την Αβάν-γκαρντ, δε θα ήταν λογικό. Πρώτον, διότι στη ζωγραφική, όπως και σε όλους τους άλλους τομείς, δεν υπάρχει τίποτα, χωρίς αυτό, το οποίο



Anonyme

View of a Room in the Luxembourg Museum

Pohľad do sálu v Lucemburském muzeu

c. 1883-1885, Oil on canvas/olej na plátně/olej na plátne/olej na plótnie/ulei pe pânzã/λάδι σε καμβά, 81 x 100 cm

Pohľad do sály Musée du Luxembourg

Widok jednej z sal w Musée du Luxembourg

O salã din Musée du Luxembourg

Όψη μιας αίθουσας στο Μουσείο του Λουξεμβούργου

(Cabanel, Gérôme, ...) were the stars of their time, whereas Manet and the impressionists suffered severe criticism.

The project for creating a museum entirely dedicated to the second half of the 19th century dates back to 1977. It took place in the ancient Orsay railway station built by Victor Laloux and inaugurated in 1900. Rehabilitation of the site was entrusted to the ACT-Architecture group, and the museum opened its doors on the 9th of December 1986.

učí, anebo je odmítají. A vedle toho i proto, že akademičtí malíři (Cabanel, Gérôme a další) byli ve své době skutečnými hvězdami, zatímco Manet s impresionisty sklízeli přísnou kritiku.

Projekt založení muzea věnovaného výhradně druhé polovině 19. století vznikl v roce 1977. Umístěno bylo do budovy bývalého nádraží d'Orsay, postavené Victorem Lalouxem a uvedené do provozu v roce 1900. Obnovy místa se ujalo uskupení ACT-Architecture a dveře muzea se otevřely 9. prosince 1986.

Gérôme) boli hviezdami tých čias, kým Manet a impresionisti museli čeliť ostrej kritike.

Nápad vytvoriť múzeum venované výlučne druhej polovici 19. storočia vznikol v roku 1977. Miestom jeho realizácie sa stala železničná stanica Orsay, ktorú postavil Victor Laloux, a slávnostne ju otvorili v roku 1900. Renováciu budovy zverili skupine ACT-Architecture a verejnosti otvorilo múzeum svoje brány 9. decembra 1986.

Claude Monet považoval železničné stanice za „katedrály modernosti“. A Orsay mu dalo



Paul Cézanne (1839–1906)

The Gulf of Marseille seen from L'Estaque

Zátoka v Marseilles, pohled z L'Estaque

c. 1878–1879, Oil on canvas/olej na plátně/olej na plátne/olej na plótnie/ulei pe pânză/láδι σε καμβά, 59,5 × 73 cm

L'Estaque, pohľad na Marseillský záliv

Zatoka Marsylska widziana z Estaque

L'Estaque, vedere spre Golful Marseille

Ο κόλπος της Μασσαλίας όπως φαίνεται από την Estaque

Świadomie bądź nieświadomie twórcy kierują spojrzenie ku swym poprzednikom, stosując się do ich zaleceń lub z rozmysłem je odrzucając. Po drugie, to malarze akademiccy (Cabanel, Gérôme...) byli gwiazdami swego czasu, podczas gdy Manet i impresjoniści musieli znieść głosy zaciętej krytyki.

Projekt stworzenia muzeum poświęconego w całości sztuce drugiej połowy XIX wieku sięga 1977 roku. Postanowiono, że jego siedzibą stanie się budynek niegdysiejszego dworca Orsay,

în timp ce Manet și impresioniștii se luptau cu criticile severe.

Proiectul realizării unui muzeu dedicat integral celei de a doua jumătăți de secol XIX, datează din anul 1977 când s-a decis ca sediu fosta gară Orsay, construită de Victor Laloux și inaugurată în 1900. Reabilitarea edificiului a fost încredințată grupului ACT-Architecture, iar muzeul Orsay și-a deschis porțile pe 9 decembrie 1986.

Claude Monet considera gările ca pe niște “catedrale ale modernității”. Orsay i-a dat dreptate,

έχει προηγηθεί. Συνειδητά ή όχι, οι καλλιτέχνες τρέφονται από τους προηγούμενους απ' αυτούς, μαθαίνουν απ' αυτούς ή τους απορρίπτουν. Δεύτερον, διότι οι Ακαδημαϊκοί ζωγράφοι (Καμπανέλ, Ζερόμ, ...) ήταν οι σταρ της εποχής τους, ενώ ο Μανέ και οι Ιμπρεσιονιστές υπέστησαν σκληρή κριτική.

Το σχέδιο της δημιουργίας ενός μουσείου αφιερωμένου αποκλειστικά στο δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα, ανάγεται στο 1977. Έλαβε χώρα στον παλιό σιδηροδρομικό σταθμό του Ορσέ, ο οποίος